

0-7v.

Olipa kerran seksuaalisuus

0 – 4 -vuotiaat

- omien sukupuolielinten koskettelu on tavallista vauvaiästä lähtien
- vauvaiässä koskettelu on sattumanvaraista, kun lapsi kasvaa, siitä tulee tarkoituksenmukaisempaa
- uteliaisuus omaa ja toisen kehoa kohtaan
- tyttöjen ja poikien väliset erot

0 – 4 -vuotiaat

- tykkäämisen ilmaiseminen halailemalla ja suukottelemalla
- pojan pippeli voi jäykistyä itsestään tai koskettelyn kautta
- lapsi voi hinkata alapäättään esineitä vasten
- pottailu ja wc-asiat, pissa ja ulosteet kiinnostavat
- alastomuus, tykkää esitellä kehoaan toisille
- koti- ja lääkrileikit

5–7-vuotiaat

- mielihyvä omien sukupuolielinten koskettelemisesta
- unnutus tavallista
- leikin kautta: raskaus, synnytys, häät, lääkärin vastaanotto
- leikeissä lapsi voi omaksua sukupuolirooleja ja sukupuolelle tyypillistä käyttäytymistä
- leikeissä lapsi tutustuu kehon eri osiin ja vertailee omaa ja kaverin kehoa
- kiinnostus asioista, kyselyt

5–7-vuotiaat

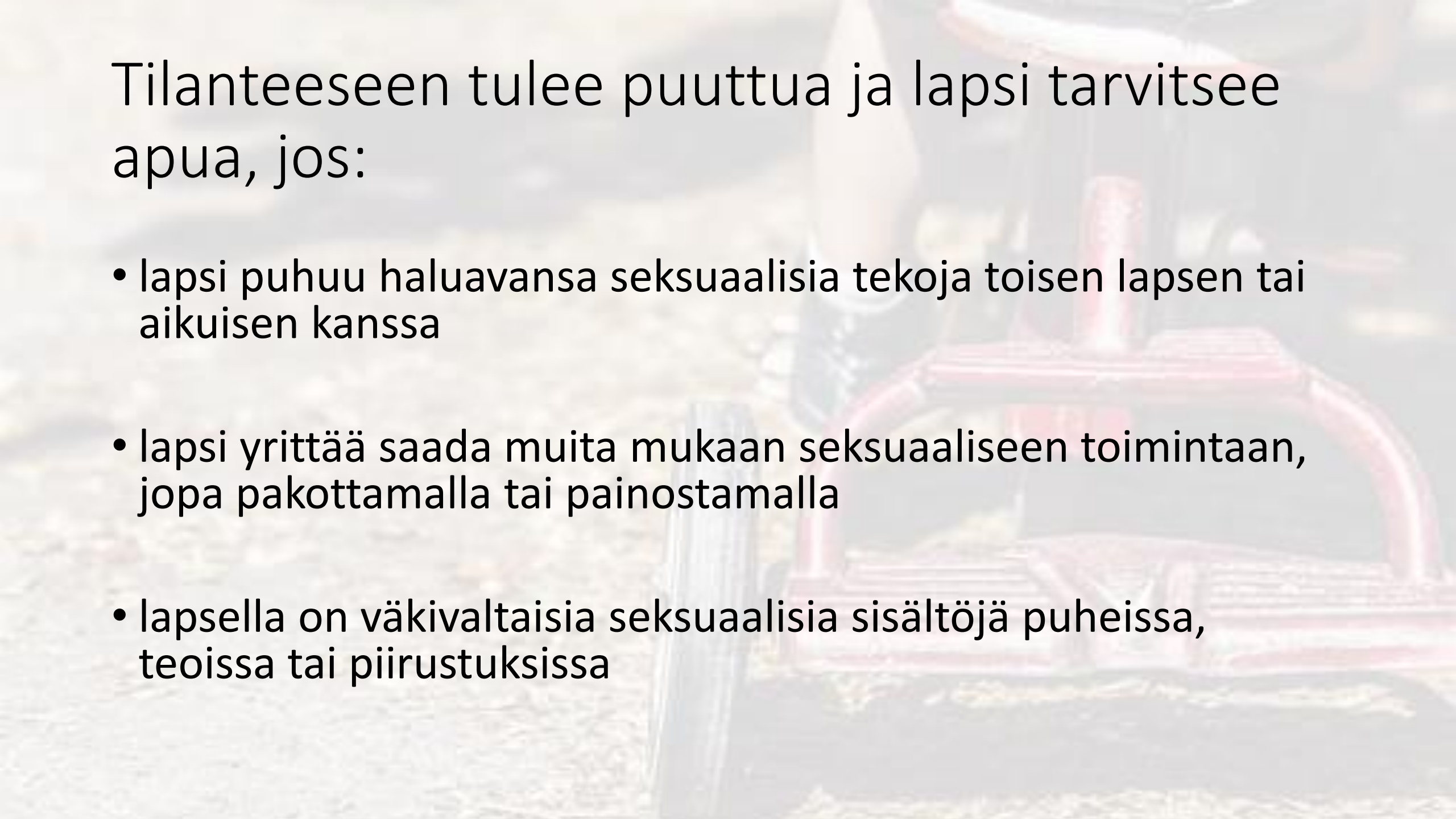
- kiinnostus toista sukupuolta kohtaan, mutta toisaalta se voidaan kokea vastenmielisenä
- kiinnostus alastomien ihmisten kuvista
- vanhempien lapsien sekä aikuisten matkiminen
- seksuaalissävyytteisestä käyttäytymisestä kiinni jääminen voi tuntua nololta
- lapsi voi huomata, että seksuaalissävyytteinen käyttäytyminen herättää aikuisen huomion, jolloin lapsi saattaa lisätä tällaista käyttäytymistä

Huolen aiheita:

- lapsi pyrkii leikeissä toistuvasti koskemaan muiden lasten sukupuolielimiä
- lapsi kyselee toistuvasti seksiin tai sukupuolielimiin liittyviä kysymyksiä, vaikka niihin on jo vastattu ikätasoisesti
- lapsi hakeutuu täysin tuntemattomien ihmisten syliin, pyrkii halaamaan, pussailemaan tai koskemaan sukupuolielimiin
- lapsi selkeästi ahdistuu tai muuttuu pelokkaaksi fyysisessä kontaktissa pesu- tai nukkumistilanteissa

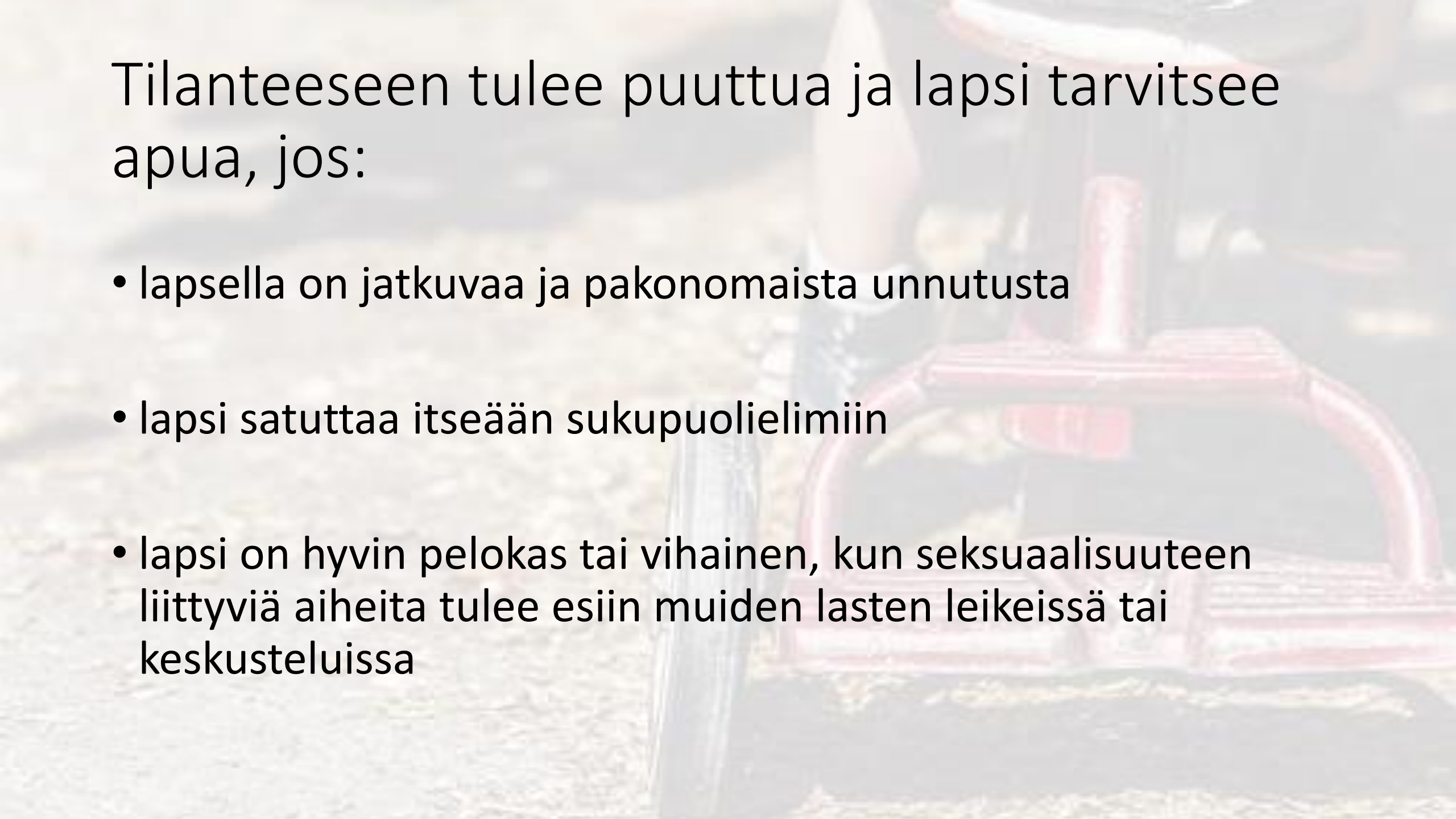
Huolen aiheita:

- lapsi matkii toistuvasti leikeissä aikuisten kaltaista seksuaalista käyttäytymistä, kuten yhdyntää tai suuseksiä
- lapsi piirtää aikuismaailman seksuaalisia sisältöjä
- lapsi riisuu itsensä toistuvasti alasti ja esittelee sukupuolielimiään tai takapuoltaan muualla kuin kotiololoissa
- lapsella on ikätasoon nähden liikaa tietoa seksiasioista, tai lapsi haluaa katsoa seksuaalisia sisältöjä esim. internetistä

Tilanteeseen tulee puuttua ja lapsi tarvitsee apua, jos:

- lapsi puhuu haluavansa seksuaalisia tekoja toisen lapsen tai aikuisen kanssa
- lapsi yrittää saada muita mukaan seksuaaliseen toimintaan, jopa pakottamalla tai painostamalla
- lapsella on väkivaltaisia seksuaalisia sisältöjä puheissa, teoissa tai piirustuksissa

Tilanteeseen tulee puuttua ja lapsi tarvitsee apua, jos:

- lapsella on jatkuvaa ja pakonomaista unnutusta
- lapsi satuttaa itseään sukupuolielimiin
- lapsi on hyvin pelokas tai vihainen, kun seksuaalisuuteen liittyviä aiheita tulee esiin muiden lasten leikeissä tai keskusteluissa

Miten toimia jos huoli herää?

- rauhallinen suhtautuminen on paras tapa reagoida, vaikka tilanne voi herättää huolta ja monenlaisia tunteita
- puhuminen tärkeintä
- ensin keskustelu työkavereiden ja esimiehen kanssa
- vanhemmat
- yhteys ammattilaisiin
- tarvittaessa lastensuojelu- ja rikosilmoitus